

Dosarul nr. 2ra-1710/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Brăgaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Crîlova Irina, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Crîlova Irina împotriva Angelei Boguțchi cu privire la constatarea procurării imobilului din mijloacele financiare ale reclamantei și încasarea sumei urmare a îmbogățirii fără justă cauză,

împotriva deciziei din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Crîlova Irina și a fost menținută hotărârea din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 26 iunie 2018, Crîlova Irina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Angelei Boguțchi cu privire la constatarea procurării imobilului din mijloacele financiare ale reclamantei și încasarea sumei urmare a îmbogățirii fără justă cauză.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în perioada anilor 2000, s-a căsătorit și a plecat cu traiul permanent în Turcia. Aproximativ la începutul anului 2004, împreună cu soțul au înstrăinat un imobil (apartament) care le aparținea cu drept de proprietate. O parte din banii obținuți din tranzacția efectuată și anume, suma de 35 000 de euro și 3800 de dolari SUA, în perioada 24 martie 2004 – 07 aprilie 2004 au fost transferați prin intermediul sistemului bancar în Republica Moldova, fiicei reclamantei Terentiev Cristina.

A susținut că în scurt timp, a revenit în Republica Moldova și la 29 iunie 2004, cu banii pe care i-a expediat, a procurat un imobil amplasat pe XXXXX din mun.

Chișinău. La cumpărare, contractul de vânzare-cumpărare a fost înregistrat pe numele Angelei Boguțchi, care la fel este fiica reclamantei.

A declarat că, la momentul când a procurat imobilul și l-a înregistrat după Boguțchi Angela, au fost condiționate unele restricții asupra imobilului și anume, ultima gestionează imobilul, dar își asumă obligația de a nu-l înstrăina, de a nu efectua schimbul acestuia și de a nu-l dona. Acceptând condițiile înaintate, Boguțchi Angela a eliberat o recipisă în sensul dat.

Ulterior, Crîlova Irina, personal s-a ocupat de divizarea imobilului procurat în două imobile separate (apartament separate), atribuindu-le numere cadastrale separate XXXXX și adrese poștale separate: XXXXX. La fel, s-a ocupat de încheierea contractelor pentru furnizarea energiei electrice, apei și energiei termice, gazelor naturale, iar, fiica Boguțchi Angela, personal, a scris mai multe recipise, prin care recunoaște dreptul reclamantei de proprietate asupra apartamentelor, obligându-se să posede imobilele cu bună-credință. Tot prin recipisă, pârâta a confirmat și recunoscut în baza căror surse financiare a fost procurat imobilul și înregistrat pe numele ei.

Reclamanta a afirmat că, după procurarea apartamentului și perfectarea tuturor actelor în anul 2004, a revenit în Turcia unde locuia cu soțul și până în anul 2016 nu a mai fost pe teritoriul Republicii Moldova. În acest timp administrarea bunurilor imobile menționate a fost încredințată fiicei Boguțchi Angela.

A indicat că, revenind în Republica Moldova, a constatat că imobilele au fost înstrăinate, contrar obligațiilor asumate de către pârâtă, fără acordul dânzei. Astfel, prin înstrăinarea bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX, i-a fost cauzat prejudiciu considerabil.

A invocat că, Boguțchi Angela s-a îmbogățit fără justă cauză pe seama dânzei, deoarece din contul mijloacelor sale bănești, pârâta a devenit proprietar al bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX, însă, doar cu scopul de a le gestiona și a culege fructele (chiria), obligându-se totodată să nu le înstrăineze, schimbe sau doneze.

Crîlova Irina consideră că, în temeiul art. 8 alin. (1) lit. g) și alin. (2) din Codul civil, Boguțchi Angela este obligată să restituie valoarea bunurilor imobile, care, conform certificatului din 05 iunie 2018, eliberat de SRL „Pozitiv Media”, constituie suma de 768 100 de lei pentru bunul nr. cadastral XXXXX și suma de 509 000 de lei pentru bunul nr. cadastral XXXXX.

A solicitat constatarea faptului procurării apartamentului nr. XXXXX situat pe XXXXX cu suprafața de 87.8 m.p. din mijloace financiare ce aparțineau reclamantei, încasarea de la Boguțchi Angela în beneficiul reclamantei ca urmare a îmbogățirii fără justă cauză a sumei de 1 277 100 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 07 noiembrie 2019 reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, solicitând constatarea faptului procurării apartamentului nr. XXXXX situat pe XXXXX cu suprafața de 87.8 m.p. din mijloace financiare ce aparțineau reclamantei și încasarea de la Boguțchi Angela în beneficiul reclamantei ca urmare a îmbogățirii fără justă cauză a sumei de 1 470 000 de lei.

Crîlova Irina a indicat că, potrivit certificatului eliberat de Bursa imobiliară „Lara” la 03 iunie 2019, valoare medie de piață a apartamentului nr. XXXXX cu 2 odăi din mun. Chișinău, XXXXX în perioada 01 decembrie 2011-31 decembrie 2011 constituie 875 000 – 895 000 de lei. Iar, conform certificatului eliberat de Bursa imobiliară „Lara” la 24 iulie 2019, valoare medie de piață a apartamentului nr. XXXXX cu o odaie din mun. Chișinău, XXXXX în perioada 01 decembrie 2011-31 decembrie 2011 constituie 555 000 – 575 000 de lei.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Crîlova Irina a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 27 noiembrie 2020 Crîlova Irina a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Crîlova Irina și a fost menținută hotărârea din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la 30 iunie 2004, în temeiul contractului de vânzare cumpărare nr. 2202 din 29 iunie 2004, a fost înregistrat dreptul de proprietate al lui Boguțchi Iurie și Boguțchi Angela asupra imobilului din XXXXX, mun. Chișinău, nr. cadastral XXXXX, la rubrica grevări și interdicții nefiind indicate înscrieri. La 14 martie 2007, după Boguțchi Angela a fost înregistrat 1/2 cotă-parte din imobilul menționat, iar, la 07 noiembrie 2011 în temeiul certificatelor de moștenitor legal din 04 noiembrie 2011 a fost înregistrat câte 1/6 cotă-parte din imobil după Boguțchi Angela, Boguțkaia Liudmila și Boguțchi Natalia.

Instanța de apel a stabilit că ulterior, prin contractul de vânzare-cumpărare din 16 decembrie 2011 Boguțchi Angela, Boguțchi Natalia reprezentată de către Boguțchi Angela și Boguțkaia Liudmila reprezentată de Ulkina Svetlana, au vândut, iar, Buzdugan Eudochia a cumpărat imobilului cu nr. cadastral XXXXX.

Astfel, instanța de apel nu a reținut afirmația precum că apartamentele nr. XXXXX, au fost procurate de către Crîlova Irina, însă au fost înregistrate pe numele Angelei Boguțchi, or, din conținutul extrasului din registrul bunurilor imobile, proprietari ai bunului imobil au fost înregistrați Boguțchi Angela și Boguțchi Iurie. De asemenea, reclamata în ședința de judecată nu a demonstrat că anume suma de bani transferată în mărime de 35 000 de euro și 3 800 dolari SUA, a fost achitată pentru procurarea bunului imobil din XXXXX, mun. Chișinău, corespunzător, nu au fost prezentate nici copia contractului de vânzare-cumpărare din acea perioadă din care să rezultă că a fost investită această sumă.

La data de 01 septembrie 2021 Crîlova Irina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că soluția instanțelor ierarhic inferioare este neîntemeiată și ilegală, deoarece au fost prezentate probe pertinente și suficiente, care

demonstrează faptul procurării imobilului din mijloacele sale financiare. Din motivul că soțul ei, cetățean al Turciei, la acel moment a avut probleme cu organele fiscale, pentru evitarea pierderii apartamentului, la propunerea intimitei a înregistrat contractul de vânzare-cumpărare pe numele Angelei Boguțchi.

A susținut că faptele relatate în cererea de chemare în judecată au fost confirmate inclusiv prin declarațiile martorilor audiați în prima instanță.

Prin urmare, consideră că instanța de apel a dat o apreciere greșită circumstanțelor de fapt ale cauzei și actelor anexate la dosar, interpretând în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 27 mai 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost adusă la cunoștința recurente la data de 06 iulie 2021, potrivit recipisei semnată de ultima (f.d. 26, volumul II).

Astfel, recursul, declarat la 01 septembrie 2021, este în termen.

La data de 08 octombrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimitei Boguțchi Angela, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 184, volumul II).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Crîlova Irina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Crîlova Irina asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Crîlova Irina, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Crîlova Irina se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic